

לעזאזל

מיניעה כבר עתה לממדים החיוביים להדאיג כל איש החרד לשלום הדמוקרטיה הישראלית. זהו ריכוז אדיר של עמדות כוח, בידי איש שהוכיח עד כה את כוחו רק בקנוניות ובבעיני-יחושך.

מר פרס חולש כיום על צה"ל, כפי ששום שר-בטחון אורחי לא חלש מעולם על צבא. הוא חולש על הממלכה האדירה הקרוייה "מערכת הבטחון", הכוללת את שרות הבטחון הכללי. הוא חולש על אימפריה כלכלית, המתרחבת והולכת. הוא חולש על כל שטחי "הפיתוח הטכנולוגי", כולל המחקר האטומי. באמצעות ידידו האישי הוא חולש על המישרה. באמצעות סוכניו הוא חולש על חלק ניכר מן העיתונות.

אם יצורפו לממלכה זו המוסדה-מרכזי-לבטחון ומודיעין, וכן תפקיד "הממונה על שרותי-הבטיחון" — סלולה דרכו של מר פרס לרשת את מר בן-גוריון, לא רק כראשי-הממשלה וכשרי-הבטחון, אלא גם כשליטי-יחיד.

ש למנוע זאת — אך לא בדרך של קנוניה נגדית, אלא בדרך של מאבק ציבורי גלוי לשינוי מהותו ואופיו של התפקיד המונח על כף המאזניים.

במדינות מסוימות מתמנה ראש שרותי-הביון על-ידי ראש-הממשלה. אולם באותן מדינות קיימת דמוקרטיה עתיקת-יומין, ולא יעלה על דעת איש לחשוש פן ינצל בעל התפקיד את מעמדו הלאומי הרם כדי לשרת מפלגה או כת. הנסיון מוכיח כי בישראל אין מקום לאימוץ כזה.

כמה וכמה פקידים בכירים מתמנים בישראל מטעם הממ-

אוחל מועד. ונתן אהרון על שני השעירים גורלות. גורל אחד לאדוני וגורל אחד לעזאזל.

"והקריב אהרון את השעיר אשר עלה עליו הגורל לאדוני, ועשהו חטאת. והשעיר אשר עלה עליו הגורל לעזאזל, יועמד חי לפני אדוני לכפר עליו, לשלח אותו לעזאזל המדברה.

"וסמך אהרון את שתי ידיו על ראש השעיר החי, והתודה עליו את כל עונות בני-ישראל, ואת כל פשעיהם לכל חטאתם... ונשא השעיר עליו את כל עוונותם אל ארץ-גזרה, ושלח את השעיר במדבר."

מר בן-גוריון אינו אוהב להתוודות על עוונות, פשעים וחטאים, בפרט כשאלה עוונותיו, פשעי עין וחטאיו שלו עצמו. הוא שולח את השעירים לעזאזל ללא וידוי.

כך קרה בפרשת עסקי-הביש המקורי, כאשר פנחס לבון נשלח תחילה למדבר, ואחר-כך גם לעזאזל.

ל ו תארתיו לעצמי כי יבוא איפעם יום בו אצטרך יקים ולהגן על הממונה על שרותי-הבטחון.

"האיש הקטן היה, בכל שנות כה נתו, אייב מושבע ועיקבי של שבועון זה. יחד עם ידידיו ועמיתיו היה אחראי למערכת הביקוש והעיקוב המופעלת בגדונו. הוא חיפה על מבצעי מעשי-האלמות נגד מערכת זו. פעם אף ניסה לשכנע את ראשי-המפלגות שאני הנני שכיר של שגרירות מסויימת, כדי להשיג את הסכמתם להוצאת שבועון זה אל מחוץ לחוק.

במרוצת השנים השמענו מעל עמודים אלה האשמות כבדות ביותר נגד מנגוני-החושך. גילינו כי הוא מכשיר עיוור בידי מר דויד בן-גוריון, להגנה על אינטרסים מפלגתיים, כיתתיים ואף אישיים. חשפנו את חלקו בפרשת רצח קסטנר, ובפרשיות רבות אחרות. אם לא תקפנו את האיש הקטן אישית, בשמו המלא, הרי זה רק מפני שהוא, כמו אלוהים, אינו מרשה להזכיר את שמו המפורש.

האיש הקטן מילא תפקיד חשוב בתולדות העשור האחרון — ואני מאמין כי היה זה תפקיד שלילי בעיקרו. ועתה אני בא להגן על האיש הקטן.

ל ו דים כל, בשל הדרך בה התפטר מתפקידו. היא מגלה יזמשהו רקוב מאוד בממלכת בן-גוריון.

וכל הכרוך בה, היתה שערוריה. אמרנו זאת כאשר כל שאר עיתוני המדינה עוד התמוגגו מרוב נחת נוכח הפעולה נגד המדענים הגרמניים. אנו ממשכים לומר זאת גם כיום, כאשר צץ לנו שותף בלתי-צפוי להערכה זו, בדמותו של שמעון פרס.

המחשבה שהולידה את היתחייבות איני פנטזילית. הביצוע היה לקוי. הכשלון היה מחפיר. המסע ההיסטרי שלמחרת הכשלון גבל עם טימטום.

לכל זה, כך נאמר לנו, אחראי האיש הקטן. על כן צריך האיש הקטן ללכת. זה ניראה הגיוני וסביר. אך אני שואל: למה הוא?

ל הרי ישנן רק שתי אפשרויות לגבי עסקי-הביש החדש. או שראשי-הממשלה, האחראי לשרותי הבטחון, ידע על המיבצע מראש —

ואז חייב ראשי-הממשלה להתפטר; או שראשי-הממשלה לא ידע מה מעוללים שרותי-הבטחון שלו מאחורי גבו, במשך חודשים ארוכים — ואז חייב ראשי-הממשלה להתפטר.

בשני המקרים גם יחד, נופלת אחריותו של הממונה על שרותי-הבטחון עד אין שיעור מאחריותו של מר בן-גוריון, אשר הרוב בכנסת הפקיד אותו על כל שטחי המדיניות והבטחון.

איך מעו מר בן-גוריון לטעון עתה כי אין הוא אחראי למעשי פקודיו? איך הוא מריב עוז בנפשו להעמיד פנים כאילו לא ידע, לא ראה ולא שמע?

איך יש לו החוצפה העליונה להישאר בחוץ-שה בעת המשבר הגדול — ואחרי-כך לטעון כי בגלל היותו בחופשה לא ידע מה עושים אנשיו בתל-אביב?

ל א במקרה השתמשנו בפרשה זו, למן הרגע הראשון, במונח שכבר הפך לקלאסי — "עסקי-ביש".

כי הדמיון בין הפרשה החדשה לבין עסקי הביש המקורי — מפתיע ממש.

הדמיון רב עד כדי כך, שקשה להתעלם מן הרושם ששניהם נולדו במוח אחד.

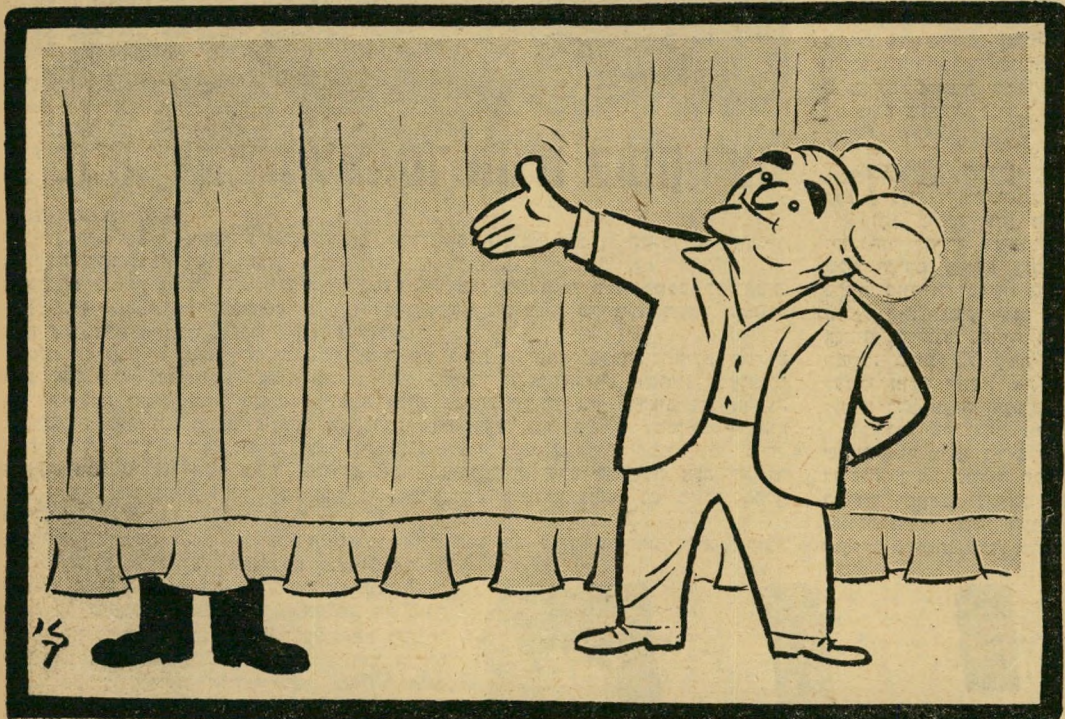
ל א במקרה השתמשנו בפרשה זו, למן הרגע הראשון, במונח שכבר הפך לקלאסי — "עסקי-ביש".

כי הדמיון בין הפרשה החדשה לבין עסקי הביש המקורי — מפתיע ממש.

הדמיון רב עד כדי כך, שקשה להתעלם מן הרושם ששניהם נולדו במוח אחד.

ש ליחת השעיר לעזאזל היא תחבולה עתיקה מאד בדברי ימי העיברים. מר בן-גוריון, שהוא חוקר תנ"ך מדופלם, בחדאי קרא את הפסוקים הרלבנטיים בספר ויקרא, פרק ט"ו:

"ומאת עדת בני-ישראל יקח שני שעירי-עזים... ולקח (אהרון) את שני השעירים, והעמיד אותם לפני אדוני, פתח

„נא להכיר את הממונה החדש!“

שלה כולה, או שמינויים טעון אישור הממשלה כולה. השפעתם של פקידים אלה — כגון היועץ המשפטי לממשלה — היא אפסית בהשאה לכוח העצום המרוכז (מטבע הדב-רים) בידי של הממונה על שרותי-הבטחון.

האם אפשר לסבול כי בעל תפקיד זה יתמנה על-ידי ראשי-הממשלה כראות עיניו, כאילו היה מזכירו הפרטי? על כן יש להציג את הדרישה: יתמנה הממונה על שרותי-הבטחון על-ידי הכנסת, או לפחות על-ידי הממשלה כולה.

בצד דרישה זו, יש להציג דרישה הגיונית שניה, שגם אותה השמענו עוד לפני שנים:

יפורסם ברבים שמו של הממונה על שרותי-הבטחון, למען ישא בגלוי באחריות לתפקידו. כל אדם יודע מה שמו של מנהל המוסדה-מרכזי-לביון (סי-איי-אי) בארצות-הברית. שמו ותמונתו מתפרסמים תדיר בעתונות. הוא הדין לגבי בעלי תפקיד זה ברוב מדינות העולם.

אנחנו חיים במדינה ריבונית — לא בכנוסיית-מחתר, לא במחזה בלשי. הממונה על שרותי-הבטחון נושא בתפקיד ממלכתי רם. זהו תפקיד ציבורי. אין זה מתפקידו להשתתף בעצמו במיבצעי-חושך, לחטוף אייכמנים או לגלות שוחמאכ-רים קטנים. לצורך זה עומד לרשותו צבא של פקודים אלמוניים, שישארו באלמוניותם.

הגיע הזמן לשים קץ להוקוס-פוקוס. והגיע הזמן לדאוג כי יורשו של האיש הקטן יהיה ממונה על שרותי-הבטחון מטעם המדינה, ולא מטעם דיקטאטור-ברך.

אלא שהפעם, בעסקי-הביש החדש, לא היה מועמד אידיאלי לתפקיד השעיר. אין ראשי-ממשלה אחר בדמות משה שרת, ואין שר-בטחון אחר בדמות פנחס לבון. לא נותר אלא הממונה על שרותי-הבטחון — פקיד שכל תפקידו הוא למלא את הוראות מר בן-גוריון. עליו נפל הגורל.

העיברים הקדמונים האמינו, כנראה, שאפשר לרמות את השמיים. אך האם אפשר לרמות גם את העם? האם מוכן העם להסתפק בשעיר של החוטא, תחת לדרוש את ראש החוטא עצמו ככפרה על עוונותיו?

ל וסר ההגינות שבשיטת השעירים לעזאזל הוא רק גורם אחד, המפנה במאוחר את אהדתנו אל האיש הקטן. גורם שני, מוחשי עוד יותר, מתבטא בהלצה הבאה:

הגביר של העיריה נפטר. הכל ידעו כי היה עריץ, חמסן, קמצן ובור. איש לא רצה להספידו, כי איש לא מצא מילה טובה להגיד עליו. עד שניצנץ רעיון גאוני בלב אחד הגבאים, והוא קם והספיד: "יהודים, זיכרו-נא כי בנו הרבה יותר גרוע ממנו!"

ראשי-הממשלה לא מינה עדיין יורש קבוע לתפקיד הממונה על שרותי-הבטחון. אולם קיים חשש המור כי הירושה תיפול לידיו של מר שמעון פרס, על-ידי מסירת תפקיד הממונה לידי אחד ממשרתיו.

אם כן, הרי צפויה למדינה סכנה חמורה — חמורה יותר מכל הסכנות שהיו נעוצות באופיו של האיש הקטן. כי השתלטותו האישית של מר שמעון פרס על המדינה